

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/100/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114211899
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114211899.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: Z. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. B. XXX/XX, K., právne zastúpený Mgr. Michalom Zemanom, advokátom z: Advokátska kancelária Zárecký Zeman, so sídlom U. XX, XXX XX V., proti žalovanej: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, K., právne zastúpená JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom so sídlom M. R. X. X, K., o neúčinnosť dohody o vyporiadaní BSM, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 8C/108/2014-335 zo dňa 09.11.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo veci samej **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania **m e n í t a k**, že odporkyňa **j e p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 2.271,23 Eur titulom trov právneho zastúpenia a titulom iných trov vo výške 199 Eur k rukám právneho zástupcu Mgr. Michala Zemana, advokáta, do troch dní.

Odporkyňa **j e p o v i n n á** zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 138,29 Eur k rukám Mgr. Michala Zemana, advokáta, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že súdny zmier uzatvorený medzi žalovanou a U. V., ktorý bol schválený uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 7C/135/2010 zo dňa 20.04.2011, na základe ktorého došlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalovanej a U. V., pozostávajúceho z dvojizbového bytu spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach bytového domu, hnuiteľných vecí, a to bicykel, chladnička značky Eurotech, mikrovlnná rúra zn. Sencor, automatická práčka zn. Whirlpool, fritéza zn. Daewoo a kuchynská linka, televízor zn. Orava, 4 ks stoličky C 2301PR, jeden stôl T4676TR, kombinovaný sporák zn. Bosch, je voči žalobcovi právne neúčinný. Zároveň zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania.

Konštatoval naplnenie podmienok ust. § 42a ods. 1, 3 písm. a) Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Žalobca preukázal postavenie veriteľa voči manželovi žalovanej, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 33C/98/2008-402 zo dňa 31.10.2013 týkajúceho sa pohľadávky vo výške 18.588,59 eur s prísl. titulom nezaplatenia pôžičky zo dňa 12.05.2006, ktorá bola splatná dňa 11.05.2007. Je pravdou, že podľa výsledkov dokazovania žalovaná preukázala, že jej manžel nemal právo na rovnaký podiel z vyporiadania BSM podľa ust. § 150 OZ. Uvedené vyplýva z toho, že už k zrušeniu BSM žalovanej a jej manžela za trvania manželstva došlo z dôvodu rozporu s dobrými mravmi podľa § 148 ods. 2 OZ a to z dôvodu, že manžel žalovanej prestal v roku 2004 pracovať, nemal ochotu zháňať si zamestnanie, začal mať problémy s alkoholom, drogami a hracími automatmi. Avšak uzatvorenie dohody o vyporiadaní BSM, ktorá definuje mieru práv medzi manželmi navzájom, nevylučuje, že bude neúčinná voči konkrétnemu veriteľovi, ktorý by bol týmto vyporiadaním ukrátený. Neuznal argumentáciu

žalovanej k bytu, že podľa dohody síce bol de iure v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ale neboli v ňom de facto. Z chronológie nakladania s predmetným bytom nezistil nedostatok vôle účastníkov týchto právnych vzťahov, ktorý by bol v rozpore s vôľou prejavenu v týchto písomných právnych úkonoch, tobôž v tomto súdnom spore si súd za účasti týchto účastníkov ani nemôže vytvoriť právny názor o neplatnosti týchto právnych úkonov. K rozdeleniu majetku patriaceho do BSM došlo právnym úkonom schváleným súdom, a to uznesením č. k. 7C/135/2010-70 zo dňa 20.04.2011. Ani povaha úkonu schváleného súdom nevyklučuje možnosť odporovateľnosti právneho úkonu. Súd túto dohodu musel schváliť na základe dispozičného úkonu účastníkov daného konania, a preto ide o dvojstranný právny úkon, ktorý môže byť predmetom odporovania. Pri tomto vyporiadaní nebol zlikvidovaný dlh manžela žalovanej voči žalobcovi, ktorého si žalovaná bola vedomá. Žalovaná ako manželka U. V. je jeho blízkou osobou podľa § 42a ods. 2 OZ v druhej časti textu a podľa § 42a ods. 3 písm. a) OZ. Žalovaná si navyše aj bola vedomá dlhu jej manžela voči žalobcovi už v predchádzajúcom období, napr. na pojednávaní v konaní č. k. 31C/179/2006 zo dňa 18.05.2007, na ktorom došlo k zrušeniu BSM za trvania manželstva a tiež v konaní sp. zn. 7C/39/2001, v ktorom konaní bola úspešná a súd určil, že zmluva o zriadení záložného práva k pohľadávke tunajšieho žalobcu je neplatná. Nestotožňuje sa s názorom, že by odporovateľným právnym úkonom nemohol byť ekvivalentný právny úkon, ktorým by sa formálne iba zmenila štruktúra majetku dlžníka, lebo to, či by malo dôjsť k realizácii pozitívneho rozsudku o odporovateľnosti právneho úkonu voči nadobúdateľovi veci pri výkone rozhodnutia, aj tak závisí od celkového stavu majetku dlžníka, príznačne vzhľadom na zachovanie právneho postavenia veriteľa a vzhľadom na zásadu proporcionality v exekučnom konaní. Pri zásade všeobecnej zmluvnej slobody účastníkov zmluvných vzťahov, hodnota veci závisí od motivácie konkrétnych účastníkov právnych úkonov, pričom z pohľadu veriteľa nie je podstatné, akú hodnotu posúdili jeho dlžník a nadobúdateľ k tomu predmetu, ktorý ušiel z majetku dlžníka. Úmyslom zákonodarcu, resp. účelom právnej úpravy odporovateľnosti právneho úkonu s „osobitným“ nadobúdateľom podľa § 42a ods. 3 OZ nie je ani len potenciálne skúmať ekonomickú ekvivalenciu napadnutého právneho úkonu, ale skúmanie povahy veci, či napadnutý právny úkon objektívne ukracuje veriteľa v tom, že nie je možné uspokojiť pohľadávku veriteľa z konkrétneho predmetu, ktorý ušiel z majetku dlžníka.

V priebehu konania si v otázke ceny bytu žalovaná odporovala, keď v napadnutej dohode o vyporiadaní BSM uviedla cenu 17.000,- eur, ale už pred tým v doplnení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 06.04.2007 v konaní sp. zn. 7C/39/2007 uviedla cenu vo výške minimálne 53.110,27 eur. Napokon dňa 09.11.2015 sa k týmto cenám vyjadrila, že v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nemala podklad a pri vyporiadaní BSM zohľadňovala morálne aj materiálne vzťahy medzi ňou a jej manželom. Žalobca v tejto otázke predložil výťažky ponúk realitných kancelárií týkajúcich sa bytov v ponúkanej cene 34.400 - 114.950,- eur. Žalovaná navrhla pripojiť spis OS Žilina sp. zn. 13C/14/2012 v ktorom bolo súdom nariadené znalecké dokazovanie ceny obdobného bytu s výsledkom zistenej ceny 72.200,- eur. V tomto smere namietala, že relevantným je znalecký posudok zabezpečený tamojším klientom súčasného právneho zástupcu žalovanej, ktorý sa v spise nenachádzal, podľa písomného vyjadrenia z 26.03.2012 tohto istého právneho zástupcu malo ísť o byt v hodnote 64.500,- eur. Napokon namietala celé toto oboznámenie s tým, že byty sa líšia stavebným pôvodom, fázou rekonštrukcie a výmerou. Žalobca vzhľadom na blízkosť lokality oboch bytov, vyplývajúcu z verejne prístupných máp, s tým, že podľa konštatovania znalcov bol dokonca väčší časový odstup od poslednej rekonštrukcie tam porovnávaného obdobného bytu oproti tunajšiemu bytu, aj s tým, že procesne relevantným je znalecký posudok na základe rozhodnutia súdu, znalecký posudok na objednávku účastníka mohol byť oboznámený iba ako listinný dôkaz, ale napokon s východiskom čo aj v najnižšej cene obdobného bytu, vtedy práve tvrdenej účastníkom s prepočítaním výmer bytov by cenou tunajšieho bytu bolo 47.451,45 eur. Zo skutkového vyhodnotenia tohto dokazovania vyplynulo, že primeraná cena bytu výrazne presahuje cenu 17.000,- eur, ktorá je podľa osobnej výpovede žalovanej zahrnutá do textu dohody o vyporiadaní BSM z iných dôvodov, než vykonať ekonomický ekvivalentný právny úkon. Ťažisko k právnej argumentácii žalovanej dodal, že nie je podstatné, že mala vykonať vyporiadanie BSM s jej manželom podľa zásad OZ, ani to, že nebol daný súhlas žalovanej ako manželky dlžníka žalobcu podľa § 145 ods. 1 OZ, v dôsledku ktorého aj s prihladením na nález Ústavného súdu SR I. US 26/10 má byť zmluva o pôžičke jej manžela so žalobcom neplatná, lebo každopádne žalovaná ako manželka dlžníka žalobcu tvorila s týmto jej manželom majetkové spoločenstvo v rozsahu veci patriacich do BSM. Zjavne by nebolo účelné o rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 33C/98/2008-402 zisťovať jeho súlad s ústavou dopytom na ústavný súd, a to ani s prihladením na rozhodovacia činnosť Ústavného súdu SR, najmä sp. zn. PL US 15/1998.

Osobitne nebolo porušením procesných práv žalovanej vypracovanie vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu z 06.11.2015 predloženého na pojednávaní dňa 09.11.2015, ku ktorému právny zástupca

žalovanej namietal, že sa s ním nemohol oboznámiť lebo podľa jeho obsahu išlo iba o vyjadrenie hodnotiaceho charakteru, na podanie ktorého bolo každopádne dané právo aj priamo na pojednávaní, ako také nevedlo k zmene vývoja sporu, jeho podanie je potenciálne iba predmetom hodnotenia súdu z hľadiska jeho účelnosti.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p..

V zákonom stanovenej lehote proti výroku o trovách konania podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že súd pri každom jednotlivom úkone uviedol sadzbu odmeny a paušálu, avšak pri ich spočítaní urobil chybu, keď zabudol spočítať ešte jednu sumu 64,53 eur a 8,39 eur. Pre úplnosť sadzba odmeny za prvé štyri úkony mala byť 61,85 eur (nie 64,53 eur), a preto spolu odmena advokáta a režijný paušál za dané úkony mala byť 711,07 eur bez DPH. Ďalej uviedol, že za každé pojednávanie priznáva sadzbu základnej náhrady (náhrada za použitie motorového vozidla) vo výške 72,83 eur a náhradu pohonných hmôt (pri jednotlivých pojednávaniach bola odlišná cena pohonných hmôt). Pri spočítavaní týchto súm ale opomenul spočítať sadzby základných náhrad a spočítal len ceny pohonných hmôt. Takto opomenul spočítať sumu 5 x 72,83 eur. Základ bez DPH mal teda predstavovať 711,07 eur a 364,15 eur odmena + 130,07 eur spotreba pohonných hmôt a 687,49 eur strata času, t.j. spolu 1.892,69 eur bez DPH.

Žalovaná k odvolaniu žalobcu uviedla, že má za to, že jeho výpočet je nesprávny, keď cestovné má spolu predstavovať sumu 488,25 eur. Súdom mu bola nesprávne priznaná náhrada za stratu času, keď cesta z Bratislavy do Žiliny trvá 1 hodinu a 55 minút, čo potvrdzuje výpis z internetu, a preto mala byť priznaná náhrada v celkovej výške 549,92 eur. Zároveň si uplatnila trovy konania za napísanie tohto vyjadrenia, ktoré i vyčíslila.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku vo veci samej podala odvolanie žalovaná. Namietala, že okresný súd sa dostatočne nezaoberal a vôbec sa nevysporiadal s jej námietkou, že sa nejedná o právny úkon, ale ide o súdny zmier, ktorý má v zmysle ust. § 99 ods. 4 O.s.p. účinky právoplatného rozsudku, pričom poukázala na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/439/2012. Schválený súdny zmier z formálneho hľadiska nie je právny úkon, tak ako to má na mysli ust. § 42a a nasl. OZ, ale jedná sa o rozhodnutie súdu. Preto sa nestotožnila s právnym záverom súdu, že predmetnú dohodu musel súd schváliť na základe dispozičného úkonu účastníkom daného konania, a preto ide o dvojstranný právny úkon. Len si chránila svoje ústavné právo vlastníť majetok, keď 3 dni pred uplynutím lehoty na vyporiadanie BSM tento predmetnou dohodou s jej manželom vyporiadali. Namietala nedostatok jej súhlasu ako manželky dlžníka žalobcu podľa § 145 ods. 1 OZ aj v kontexte nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010. Preto rozsudok č. k. 33C 98/2008-402 nemožno považovať za právoplatný exekučný titul a z tohto dôvodu v čase vyporiadania BSM pohľadávka žalobcu neexistovala. Pokiaľ dňa 02.06.2003 rodičia žalovanej Y. B. a U. B. uzavreli kúpnu zmluvu so žalovanou a jej manželom de facto sa jednalo o darovaciu zmluvu. Podľa pôvodného zámeru rodičov žalovanej mal byť poskytnutý žalovanej a jej sestre U. B., ktorá žalovanej polovicu obstarávacej ceny bytu vrátila a má v tomto byte uložené svoje veci, pričom pri pobyte sestry žalovanej v zahraničí, tento byt užíva žalovaná a jej manžel. Byt bol prevedený kúpnu zmluvou do bezpodielového spoluvlastníctva len z dôvodu, že manžel žalovanej mal stavebné sporenie a bolo potrebné byt zrekonštruovať. Poukázala na rozhodnutie, ktorým bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za trvania manželstva ako aj na uznesenie o schválení súdneho zmiernu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Dohodou o urovnaní a uznaní dlhu uzavretou medzi žalovanou a jej manželom 12.07.2011 došlo k uznaniu dlhu U. V. vo výške 2.880,- eur z titulu výživného na maloleté deti, z dôvodu že U. V. finančne na maloleté deti do toho času neprispieval, alebo len zanedbateľnou sumou a o domácnosť sa nestaral. Strany sa dohodli na tom, že dlh otca bude odpočítaný zo sumy 5.000,- eur, ktorú mal získať na základe súdneho zmiernu a zostávajúcu sumu 2.120,- eur vyplatila žalovaná k rukám U. V. poštovou poukážkou 08.07.2011. Zo zmluvy o pôžičke medzi manželom žalovanej a žalobcom vyplýva záväzok iba dlžníkovi a žalovanej nevyplýva žiaden záväzok. V konaní bolo preukázané, že jej manžel nemal právo na rovnaký podiel z vyporiadania BSM. Ust. § 150 OZ nevylučuje, aby súd vo výnimočných prípadoch rozhodol o nerovnosti podielov pri vyporiadaní spoločnej veci. Pri dohode o vyporiadaní BSM umožňuje odchyliť sa od ust. § 150 OZ, pričom sa pri dohode uplatňuje dispoziatívna voľnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov. Nad akúkoľvek pochybnosť je zrejmé, že medzi ňou a jej manželom došlo k dohode i s prihliadnutím na skutočnosť, že to bolo práve ona, ktorá výlučne sama zabezpečovala spoločnú domácnosť a starala sa o obe maloleté deti, zatiaľ čo jej manžel znižoval masu tvoriacu ich BSM. Za odvolacie konanie si uplatnila trovy konania vyčíslené vo výške 145,84 eur ako trovy právneho zastúpenia a 99,50 eur ako súdny poplatok. Preto žiada odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania.

V doplnenom odvolaní poukázala ešte na to, že súd nesprávne postupoval, keď hodnotu predmetného bytu stanovil na základe ceny, ktorú stanovila realitná kancelária v danom období a lokalite, pretože ju rozporovali a poukazovali na to, že v danej lokalite je cena nižšia z dôvodu vyššieho výskytu kriminality a narkomanov, ale aj z iných dôvodov. Ďalej namieta, že na pojednávaní 09.11.2015 im bolo predložené podanie žalobcu zo 06.11.2015 a nemali dostatok času na to, aby sa mohli k nemu relevantne vyjadriť. Nesúhlasí s názorom, že sa jednalo o vyjadrenie hodnotiaceho charakteru a nevedlo k zmene vývoja sporu, pretože má právo sa vyjadriť ku všetkých dôkazom.

K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, keď uvádza, že žalovaná nesprávne namieta, že sa súd nevysporiadal s jej argumentáciou týkajúcou sa názoru Krajského súdu v Trnave. Z ust. § 42a OZ jednoznačne vyplýva, že ak súd rozsudkom prizná právo z odporovateľného právneho úkonu, tento právny úkon možno naďalej úspešne odporovať, a to napriek tomu, že tento rozsudok predstavuje res iudicata. Nejde o odlišnú situáciu, ak by súd rozsudkom určil, že určitý právny úkon existuje alebo je platný. Takýto platný úkon by bolo možné naďalej odporovať. Podľa § 159 ods. 2 O. s. p. výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a štátne orgány, nie voči inej osobe. Ak sa tretia osoba domôže odporovateľnosti právneho úkonu, táto skutočnosť nemá žiadny vplyv na obsah tohto právneho úkonu medzi účastníkmi daného právneho úkonu; účastníci daného právneho úkonu sú povinní navzájom si plniť z takéhoto právneho úkonu. Napokon súd pri schvaľovaní zmiernosti len posudzuje, či právny úkon (dohoda), ktorá sa má schváliť, predstavuje platný právny úkon. Samotný úmysel ukrátiť veriteľa účastníkom právneho úkonu nepredstavuje rozpor s právnymi predpismi. V opačnom prípade by mal takýto rozpor v zmysle § 39 OZ za následok neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Argumentácia Krajského súdu v Trnave je nepresvedčivá a nevyporiadava sa s jeho argumentáciou v tomto konaní. Argumentácia žalovanej, podľa ktorej jej rodičia darovali predmetný byt a jej sestre, je scestná a nemá oporu v právnych predpisoch a vo vykonanom dokazovaní. Z kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že predmetný byt bol prevádzaný žalovanej a jej manželovi do BSM. Žiadna písomná zmluva, ktorou by bol byt darovaný žalovanej a jej sestre, nebola predložená. Sám otec žalovanej uviedol, že kúpna cena z kúpnej zmluvy im bola pravdepodobne uhradená. Napokon uzatvorením dohody o vyporiadaní BSM žalovaná s manželom jednoznačne deklarovali, že predmetný byt je predmetom BSM. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že hodnota bytu ďaleko prevyšovala sumu 17.000,- eur. Jeho vyjadrenie zo dňa 06.11.2015 predstavovalo iba hodnotiaci charakter, ktoré mohlo byť prednesené priamo na pojednávaní a reagoval na vyjadrenie žalovanej, keď poukázala na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010. Preto jej tvrdenie, že sa nemala možnosť vyjadriť k danému podaniu, je scestné a účelové, keďže sama na tento nález poukázala. V ďalšom poukázala na skutočnosť, že ani prípadný záver o údajnej neplatnosti zmluvy o pôžičke nemohla mať vplyv na vydanie rozsudku, ktorým bol manžel žalovanej zaviazaný voči žalobcovi na vrátenie peňažnej sumy peňazí, nakoľko žalobca by mal v prípade neplatnosti rovnaký nárok z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Jednalo sa o vyjadrenia, ku ktorým sa dalo vyjadriť hneď na pojednávaní. Navyše ako vyplýva i zo súdneho spisu, návrh žalovanej o neplatnosť danej zmluvy o pôžičke vedenej na Okresnom súde Žilina sp. zn. 16C 9/2009 bol právoplatne zamietnutý ešte pred uzatvorením dohody o vyporiadaní BSM. Žalovaná v čase uzatvárania dohody o vyporiadaní BSM vedela, že žalobca dočasne prenechal peňažné prostriedky jej manželovi, a že musí pôžičku vrátiť. Sama žalovaná v súdnych konaniach predchádzajúcich uzatvoreniu dohody o vyporiadaní BSM priznala, že mala vedomosť o pôžičke minimálne vo výške 330.000,- Sk. Vo vyjadrení sa vyjadroval iba ku skutočnostiam, ktoré vyplývali už z predchádzajúceho priebehu pojednávania a nešlo o novú skutočnosť. Žalovaná napokon ani v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti. Preto navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaná sa vyjadrila k vyjadreniu žalobcu a poukázala na to, že nemôže súhlasiť s tvrdením žalobcu, že právoplatný rozsudok podľa § 159 ods. 2 O. s. p. nie je záväzný voči inej osobe, v tomto prípade napr. ani voči tunajšiemu žalobcovi. Dodáva, že súdny zmiernosti je v podstate rozsudok súdu, ktorý je záväzný pre každého. Nemala záujem a ani neukrátila žalobcu, ako to tvrdí, ale predmetným súdnym zmiernosti iba bránila svoj majetok pred manželom, ktorý je taký, ako už uviedla a na ochranu svojho majetku má právo, ktoré jej garantuje Ústava SR a článok 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajský súd, ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O. s.

p. a napadnutý rozsudok vo veci samej podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Okresný súd v danej veci, na základe vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav a skutkové okolnosti správne vyhodnotil. Krajský súd v tomto smere poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa plne stotožňuje a v dôvodoch svojho rozhodnutia na ne aj odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti.

Zmyslom žaloby podľa § 42a OZ (odporovacia žaloba) je - uvažované z pohľadu žalujúceho veriteľa - dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný dlžníkom učinенý právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené potom predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia, vydaného proti dlžníkovi, domáhať výkonu rozhodnutia (exekúcie) postihnutím toho, čo odporovaným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe s ktorou alebo v jej prospech bol právny úkon učinенý. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobre možné, musí sa veriteľ - miesto určenia neúčinnosti právneho úkonu - domáhať, aby mu ten komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia, a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovaným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, poprípade vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získaného z odporovateľného právneho úkonu.

V prejednávanej veci bolo z hľadiska skutkového zistené, že žalobca má voči manželovi žalovanej U. V. pohľadávku vo výške 18.588,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 18.588,59 eur od 12.05.2007 do zaplatenia, a to titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 12.05.2006, ako aj pohľadávku vo výške 4.994,18 eur ako trovy súdneho konania vedeného sp. zn. 33C/98/2008. Po zrušení BSM za trvania manželstva žalovaná so svojim manželom uzavreli dňa 20.04.2011 v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 7C/135/2010 súdny zmier o vyporiadaní ich BSM podľa ktorého sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ako aj hnutel'ností a bola povinná na vyrovnanie podielu vyplatiť svojmu manželovi istinu 5.000,- eur.

Z ust. § 42a OZ vyplýva, že veriteľ môže odporovať každému právnemu úkonu dlžníka, ktorým sa skraca uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky a ktorý dlžník učinil v úmysle ukrať svojho veriteľa. Takýmto právnym úkonom môže byť i dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Okolnosť, že sa manželia po zrušení BSM za trvania manželstva dohodou vyporiadali podľa zásad uvedených v § 150 OZ, nie je v tomto smere významná. Z vymedzenia podmienok odporovateľnosti právneho úkonu dlžníka v zmysle § 42a ods. 2 OZ totiž takýto predpoklad bez ďalšieho nevyplýva. Podstatné v tomto smere je len to, že veriteľ skutočne má voči dlžníkovi pohľadávku a že dlžník učinil právny úkon v úmysle ukrať jeho uspokojenie (t.j. že svojim právnym úkonom úmyselne nastolil taký stav, ktorý veriteľovi znemožňuje alebo sťažuje uspokojenie jeho pohľadávky z dlžníkovho majetku). K ukráteniu uspokojenia veriteľovej pohľadávky môže preto dôjsť i za situácie, keď manželia pri vyporiadaní BSM dohodou postupovali v intenciách ust. § 150 OZ, avšak konkrétnym rozdelením vecí, prípadne práv a záväzkov, bolo dlžníkom úmyselne volené tak, aby stav po vyporiadaní uspokojenie pohľadávky veriteľa znemožnil alebo celkom vylúčil.

Dohoda o vyporiadaní BSM, ktorú uzavru účastníci pred súdom a táto dohoda je schválená ako súdny zmier, je hmotnoprávny úkon, ktorý rovnako ako zmluvy (dohody) jeho účastníkov zaväzuje. Ak pred súdom došlo k dohode o vyporiadaní BSM, súd uznesením vždy rozhodne, či schváli alebo neschváli takto navrhovaný súdny zmier. Len schválený súdny zmier má sledované právne účinky a konanie o vyporiadaní BSM sa tým končí. V prípade, že by súd neschválil takto navrhovanú dohodu o vyporiadaní BSM stráca svoje účinky (účastníkov dohoda nezaväzuje) a súd pokračuje v konaní o vyporiadaní BSM. Súd dohodu o vyporiadaní BSM schváli súdnym zmirom len v prípade, že neodporuje právnym predpisom, teda nie je v rozpore so zákonom alebo dobrými mravmi. Vzhľadom k tomu, že dohoda o vyporiadaní BSM schválená uznesením o súdnom zmirom, predstavuje hmotnoprávny úkon, ktorý môže jeden z jeho účastníkov učiniť v úmysle ukrať svojho veriteľa (tým, že nenadobudne žiadny majetok, alebo nadobudne majetok v minimálnej hodnote, alebo v menšej hodnote ako mu prináleží), môže jej veriteľ s úspechom odporovať. Súd v konaní o schválení súdneho zmirom ohľadne vyporiadania BSM

skúma, či neodporuje zákonu alebo dobrým mravom. Otázkou, či takáto dohoda o vyporiadaní BSM bola uzatvorená v úmysle ukrátiť uspokojenie veriteľa niektorého z účastníkov dohody, a či je teda odporovateľným právnym úkonom, sa súd pri schvaľovaní nezaoberá.

Uznesenie o schválení súdneho zmiernu ohľadne dohody o vyporiadaní BSM môže byť rozhodnutím súdu zrušené, ale len z dôvodu, že zmier je neplatný podľa hmotného práva. Nevylučuje však možnosť posúdiť túto dohodu ako právny úkon, ktorý je právne neúčinný voči veriteľom účastníka tejto dohody. Určením právnej neúčinnosti v zmysle ust. § 42a OZ nastáva iba stav tzv. relatívnej bezúčinnosti dotknutého právneho úkonu a právny úkon i naďalej zostáva platným a vyvoláva ním sledované právne následky. Iba v pomeroch veriteľa, v ktorého prospech bola právna neúčinnosť právneho úkonu vyslovená a osoby, v ktorej prospech bol odporovateľný právny úkon učený alebo ktorej z neho vznikol prospech, sa na právny úkon hľadí tak, ako keby nenastali jeho účinky.

Naopak v prípade neplatnosti právneho úkonu právne účinky vôbec nenastávajú a právna beúčinnosť právneho úkonu je vždy absolútna. Vyslovenie odporovateľnosti dohody o vyporiadaní BSM, nemá vplyv na záväznosť rozhodnutia vydaného súdom v konaní o schválení takejto dohody formou súdneho zmiernu voči účastníkom tohto konania, a teda ani na vyporiadanie BSM ako takéhoto.

Vychádzajúc z vyššie konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že veriteľ môže s úspechom odporovať dohode o vyporiadaní BSM schválenie formou súdneho zmiernu, ktorú dlžník uzavrel v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak sú pre vyslovenie odporovateľnosti splnené všetky predpoklady uvedené v ust. § 42a OZ.

K odvolacej námietke, že priamo na pojednávaní bolo žalovanej doručené písomné vyjadrenie žalobcu a nemala možnosť sa oboznámiť s jej obsahom, odvolací súd poukazuje na to, že oboznámením sa s obsahom tohto vyjadrenia toto neobsahovalo nové skutočnosti, ktoré by už neboli v konaní prednesené, nebolo obsahovo rozsiahle, s ktorým bol dostatočný priestor sa oboznámiť, v samotnej zápisnici je konštatované, že sám právny zástupca žalovanej (č.l. 293) vyjadrenie čítal na pojednávaní. Písomné podanie malo charakter vyjadrenia, ktoré môže účastník konania uviesť priamo do zápisnice z pojednávania a takto má druhá strana možnosť reagovať na prednesené vyjadrenie tiež priamo do zápisnice. Napokon žalobca ním reagoval na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 26/2010, na ktorý poukazovala žalovaná.

Vzhľadom k tomu, že pri výpočte trov konania okresným súdom došlo k počítačovej chybe, odvolací súd výrok o trovách konania v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy prvostupňového konania titulom právneho zastúpenia vo výške 2.271,23 eur a titulom iných trov 199,-eur. Pokiaľ ide o jednotlivé úkony právnej služby, odvolací súd poukazuje na odvolanie rozsudku súdu prvého stupňa. Správne mala byť priznaná odmena spolu s režijným paušálom v celkovej výške 711,07 eur, a to nasledovne:

- prevzatie a príprava 31.3.2014 61,85 eur + režijný paušál 8,04 eur,
- písomná žaloba 31.3.2014 61,85 eur + režijný paušál 8,04 eur,
- účasť na pojednávaní 6.10.2014 (2x presahujúce 2 hodiny) a 27.10.2014 (2x presahujúce 2 hodiny) 4 x 61,85 = 247,40 eur + režijný paušál 2 x 8,04 = 16,08 eur,
- odvolanie 27.1.2015 64,53 eur + režijný paušál 8,39 eur,
- účasť na pojednávaní 16.9.2015 - odročené - vo výške 1-ny 16,13 eur + režijný paušál 8,39 eur,
- účasť na pojednávaní 19.10.2015 a 9.11.2015 (2x presahujúce 2 hodiny) 3 x 64,53 = 193,59 eur + režijný paušál 2 x 8,39 = 16,78 eur.

Cestovné náhrady ako náhrada straty času boli priznané správne, len pri spočítavaní cestovných náhrad došlo k chybe, keď výslednú sumu uviedol 130,07 eur a správne mala byť suma 364,15 eur + 130,07 eur. Náhrada za stratu času bola spočítaná správne. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu nesprávne vychádzala zo základne náhrady za 1 km jazdy 0,18 eur, keď správne mala vychádzať zo sumy 0,183 eur v zmysle § 1 písm. b/ Opatrenia MPSVaR SR zo dňa 18.12.2008 o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách. Ďalej namietala náhradu straty času, keď podľa pripojeného výpisu z internetu cesta z Bratislavy do Žiliny trvá 1 hodinu a 55 minút, teda 4 začaté polhodiny. Tu odvolací súd poukazuje na to, že žalobca k vyčísleniu trov pripojil mapu trasy z maps.google.sk, z ktorej je zrejmé, že strata času predstavuje 2:01 hod. a trasa je stanovená tak, že ako východzie miesto obsahuje adresu sídla advokáta a ako cieľové miesto ulica, na ktorej sídli Okresný súd Žilina. Z týchto dôvodov okresný súd správne priznal náhradu za stratu času za začatých 5 polhodín.

Vychádzajúc z uvedeného celkové trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 1892,69 eur + 20% DPH z tejto sumy vo výške 378,54 eur, a preto trovy právneho zastúpenia pred súdom prvého stupňa predstavovali sumu 2.271,23 eur, plus 199,-eur titulom zaplataenia súdneho poplatku.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p., aplikujúc ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď odvolacom konaní mal plný úspech žalobca. Tieto mu boli priznané v celkovej výške 138,29 eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby:

- 8.12.2015 odvolanie vo výroku o trovách konania 32,27 eur (1-ca odmeny) + 8,39 eur režijný paušál + 20% DPH 8,13 eur, spolu 48,79 eur,
- 12.2.2016 písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovanej vo veci samej 66,-eur + 8,58 eur režijný paušál + 20% DPH 14,92 eur, spolu 89,50 eur.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.